

Inleiding:

De mogelijke invoering van een avondklok heeft in het land de nodige reacties losgemaakt. Zo ook bij de veiligheidsregio's, die ondanks de komst van de TWM nog steeds een belangrijke rol vervullen in de huidige crisis. Om deze reden is in een twee wekelijkse call tussen operationeel leiders van alle veiligheidsregio's besloten dat het LOT-C alle spelende vragen in de veiligheidsregio's zou bundelen en aanbieden bij de projectorganisatie JenV Covid-19. Deze betreffende vragen staan hieronder per veiligheidsregio weergegeven.

Vragen invoering avondklok

VR Kennemerland:

- Welke rol wordt voorzien voor de BOA'S in de handhaving van de avondklok? En is voor deze rol/positie een aanwijsbesluit nodig?
- Komt er een landelijke handhavingsstrategie voor de avondklok?
- Worden de openingstijden van de essentiële winkels die nog open mogen zijn, aangepast aan de avondklok? En geldt dit ook voor afhaal en bezorgmogelijkheden van restaurants?
- Hoe wordt de regeling omtrent uitzonderingen vorm gegeven? En wordt in die regeling voorzien in een toetsingskader voor de handhaving?
- In hoeverre staat tegenover de invoering van de avondklok een versoepeling van andere maatregelen (zoals dit bijvoorbeeld in België het geval was)?

Punten van aandacht:

- Het is van belang dat de implementatie van de avondklok laagdrempelig is en niet gepaard gaat met (te) veel bureaucratie voor gemeenten/regio's.

VR Midden- en West-Brabant:

- Hoe borgen we controle op wie wel/niet op straat mag komen (dus het afgeven van een verklaring)? Wie is verantwoordelijk voor het afgeven van een verklaring en hoe wordt zo veel als mogelijk voorkomen dat er gebruik gemaakt kan worden van valse verklaringen?
- Voorwaarden moeten voldoende specifiek zijn om te voorkomen dat een net als bij de vitale functies met een beetje creativiteit 50% van de Nederlanders eronder valt.
- T.a.v. de tijdstippen hebben wij vernomen dat 20u een optie zou zijn op de avondklok in te laten gaan. We vragen graag aandacht voor de samenhang met het vaccinatieprogramma dat tot 20u in de avond doorloopt. De laatste bezoekers moeten in de gelegenheid zijn om naar huis te komen.
- Zelfde geldt voor samenhang met openingstijden supermarkten. Een te vroege avondklok zorgt ervoor dat de supermarkten eerder dicht moeten, waardoor de drukte over minder uren verspreid moet worden.

VR Utrecht:

Wat wil men bereiken? Geef aub wel voorbereidingstijd als avondklok wordt ingevoerd

Voor wie zijn er uitzonderingen, wie bepaalt dit?

Ontheffingen:

- Komt er een ontheffingsmogelijkheid?

Bundeling vragen invoering avondklok

Datum
15 januari 2021

LOT-C

Landelijk Operationeel Team Corona

- Wie bepaalt de lijn van ontheffing en wat is daarvoor nodig?
- Eenduidigheid
- Vraag is of avondklok werkt.

Beperking openingstijden winkels zorgt voor minder spreiding

Weerstand: wat is de communicatiestrategie? Want:

- Ontspanningsmogelijkheden (bijvoorbeeld buitensport) wordt ook beperkt: fysieke en mentale gezondheid
- Bezoekmogelijkheden ouderen en eenzamen beperkt
- Kijk goed welke issues bij buurlanden zijn gesignaleerd.

Handhaving:

- Hoe toezicht houden en handhaven?
- Hoe toon je aan dat je wel buiten mag zijn, standaardbriefjes?
- Wie geeft uit?

Branches die geraakt worden:

- Detailhandel
- Sport
- Mobiliteit / OV

Mobiliteit waarborgen voor cruciale beroepen

Verplaatsingen verschuiven van avond naar overdag

VR Noord-Holland Noord:

De wet waarop de avondklok is gebaseerd, is een zogeheten noodwet. Voor zover wij kunnen zien, is de politie automatisch vanuit hun wettelijke taak aangewezen om hier toezicht op te houden en op te handhaven. Voor BOA's geldt dat volgens ons niet, wat op zich ook logisch is. Maar de vraag is, of Boa's ook aangewezen gaan worden als toezichthouders en handhavers.

VR Groningen:

- Wij zien dat mensen handelen naar de regel van de maatregelen, en niet naar de bedoeling ervan. Bijvoorbeeld: we mogen nu twee mensen ontvangen/met twee mensen afspreken, dus doen we dat ook. Terwijl het misschien allang de bedoeling is zo weinig mogelijk met mensen af te spreken. Een avondklok (of nog strengere maatregelen) werkt daarom volgens ons met name als signaal; mensen blijven de ruimte nemen die er is.
- Is een avondklok proportioneel en subsidiair?
- Hoe willen en kunnen we een avondklok handhaven
- Wat doet het met het vertrouwen in de overheid als er niet op gehandhaafd wordt
- Als een avondklok bedoeld is om de jeugd van de straat te houden dan kritisch naar tijden kijken want 20-04u werkt juist ophokken in de hand (de bierfietsen hebben het druk...)
- Wat zijn de economische effecten? Voor bezorgdiensten bijv.

- Draagvlak voor een avondklok is er misschien wel maar waarschijnlijk is dit onder de groep mensen die zich al aan de maatregelen houdt
- Door een avondklok neemt de druk overdag toe: kortere tijd om bijv. boodschappen te doen of noodzakelijke bezoeken af te leggen
- Lopen we met een avondklok risico dat we (nog) minder zicht op kwetsbaren hebben?

Alternatieven/aanvullingen zijn:

- Thuiswerken is echt thuiswerken: sturen op stilleggen maatschappij
- Bewegingsradius van bijvoorbeeld max. 15 km van de woning zoals in o.a. Duitsland
- Foodtrucks weghalen, bijvoorbeeld bij recreatiegebieden
- 1 persoon op bezoek

VR IJsselland:

- Wat zijn redenen om niet te hoeven voldoen aan de avondklok? Ik las dat het gaat om werk, spoed medische zaken, maar ook bijvoorbeeld de hond uitlaten werd genoemd. Dat maakt nogal verschil.
- Wat vragen we van mensen qua bewijs dat zij zich niet hoeven te houden aan de avondklok?
- Wat zijn de sancties bij het overtreden van de avondklok?
- Zijn er landelijk afspraken over inzet van handhavingscapaciteit hierop? Is er een handhavingsstrategie, bijv alleen bij excessen?
- De mogelijke avondklok vindt plaats op tijden dat de politie minimaal capaciteit heeft die vooral dan veelal druk zijn met regulier politiewerk.
 - Wie gaat het handhaven? Denk alleen maar aan al het zorgpersoneel, politie, brandweer, ambulance, beveiligers, vrachtautochauffeurs met bederfelijke ladingen, etc. die ook naar hun werk moeten. Het blijft druk langs de weg. Zeker als er weer veel uitzonderingen c.q. ontheffingen zijn, wie wordt dan stilgezet en gecontroleerd?
- Is er ook nagedacht over het neveneffect van de maatregel? Deze zijn niet of nauwelijks te handhaven!
 - Bezorging van bijvoorbeeld online bestellingen met eten ook stilgelegd worden. Een dubbele klap voor de horeca.
 - Pakketbezorgers moeten eerder stoppen.
 - Teststraten of vaccinatie? Wordt er ook avonds ingeënt of getest op corona.
 - Benzinestations gaan eerder dicht

VR Zeeland:

- Is er een lijst beschikbaar met personen/instellingen/bedrijven etc. die vrijstelling hebben van de avondklok?
- Kunnen we actief informatie(onderdelen) ontvangen over het wel/niet invoeren van de avondklok en in het bijzonder hoe deze eruit zal zien. Dit vooral om proactief te kunnen voorbereiden i.p.v. te worden verrast. Een dergelijke avondklok betekent iets in de regio's, op meerdere fronten.

- Wat is de onderbouwing achter het invoeren van de avondklok? Wat is de verwachting dat het op gaat leveren?
- Zijn regionale verschillen denkbaar? Het instellen van een avondklok in regio A zal niet tot verplaatsingen leiden naar regio B als je daar nog wel op straat mag zijn. Het op straat zijn is niet het issue maar de sociale component. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld afwijking in winkelopenstelling etc.
- Welk tijdblok wordt aan gedacht? Gezien het feit dat het winter is is de aanwezigheid op straat van mensen (ook jeugd) laag. Voor zover een avondklok effectief is zal deze in de winterperiode niet veel extra effect geven (omdat er toch al weinig bewegingen zijn).
- Is er rekening gehouden met de avondklok en de vaccinatietijden? (deze gaan in de avond door, planningen zijn gemaakt en hieraan tornen heeft effect op de maatschappij en draagvlak.)
- Welke uitzonderingen gaan er worden gemaakt bij het instellen van een avondklok: wie mag nog wel over straat en hoe kan dit worden gecontroleerd? Denk hierbij aan continubedrijven, havenactiviteiten etc. Maar ook (eet)bezorgdiensten (waar we nu allemaal afhankelijk van zijn).
- Wie gaat ontheffingen verlenen?
- Hoe verhoudt zich de handhaving van de avondklok zich met het niet optreden tegen groepsactiviteiten als kerken? Welke middelen krijgen gemeenten/politie ter beschikking om de handhaving uitvoerbaar te laten zijn?

VR Gelderland-Zuid:

- Als besmettingscijfers te langzaam dalen, waarom dan weer nieuwe maatregel(en) gestapeld en niet beter gekeken op naleving van bestaande maatregelen? Meer op communiceren, controleren en handhaven.
- In deze regio is het niet een opvallend beeld dat groepen jongeren samenklonteren. Waarom dan om hen de avondklok in te voeren?
- Het is al niet toegestaan om met meer dan 2 personen samen te zijn buiten; wat voegt een avondklok dan toe?
- Is het niet een zwaar middel voor een onbekend of gering effect?
- Als de avondklok wordt ingevoerd, wordt het probleem van "handhaving" niet groter?
- Handhaven op naleving avondklok, zal moeten plaatsvinden 's avonds en 's nachts, juist in tijdsperiode dat handhavende capaciteit nog beperkter is dan overdag.

VR Drenthe:

- Hoe om te gaan met het uitlaten van honden?
- Handhaafbaarheid van de avondklok voor jeugdigen tot 11 jaar. Vanwege leeftijd kunnen deze niet geverbaliseerd worden?
- Uitvoerbaarheid van de avondklok op en rond AZC's. Vraag is tweeledig en afhankelijk van de 'vorm' van het AZC:
 - Bij AZC in groot gebouw: hoe om te gaan met het buiten roken;
 - Bij AZC op groot terrein, maar wel één adres: geldt de avondklok dan ook op binnenplaatsen, binnentuinen etc.?

VR Zuid-Holland Zuid:

1. Is er een landelijk model brief t.b.v. ontheffing operationeel personeel veiligheidsregio's.

2. Duidelijke communicatie van spelregels is noodzaak volgt er een landelijk communicatieformat.
3. Welke beroepen of in welke persoonlijke situaties (mantelzorgers en andere verzorgende) is er spraken van een uitzondering of ontheffing (de start en sluitijd van de avondklok zullen zijn hier ook op van invloed)
4. Wie geeft de toestemming af voor de uitzonderingsposities, wat is de strategie bij het controleren hierop.
5. Op welke wijze handhaven we op de spelregels en wie heeft welke bevoegdheden wie zijn uitvoerders van sancties
6. Krijgt de we voldoende tijd om handcapaciteit organiseren. (denk ook aan administratief en uitvoerend. Hoe strenger de maatregel, hoe meer vraag op de capaciteit).

VR Gelderland Midden:

Vanuit gemeenten zijn de volgende vragen naar voren gekomen:

1. Voor wie geldt de avondklok?
2. Wie krijgt een ontheffing en waar kan die worden aangevraagd? (Aanname is dat er o.a. een lijst beroepen komt die worden ontheven).
3. Wie gaat erop handhaven en hoe controleer je uitzonderingen/ontheffingen?
4. Waar geldt een ontheffing? Alleen in een bepaalde gemeente, (werk)gebied of in heel NL?
5. Wordt er s.v.p. zo specifiek mogelijk omschreven wat uitzonderingssituaties zijn? Bijv. 'medisch noodgeval': dat is wel een reanimatie, niet je kennis 5 straten verderop die je een stripje paracetamol gaat brengen.
6. Wordt er rekening gehouden met situaties als terminale naasten waar iemand naar toe wil/moet om te waken of voor een afscheid?
7. Wordt er rekening gehouden met lastig bereikbare doelgroepen (zoals dak- en thuislozen, of zelfs buitenslapers), zodat zij ook op de hoogte zijn van de avondklok.

Tot slot wordt gevraagd om bij de overweging wel of geen avondklok in te stellen de haalbaarheid van handhaving nadrukkelijk mee te nemen.

Vanuit de politie zijn de volgende vragen naar voren gekomen

- Hoe gaan we ervoor zorgen dat het zondermeer duidelijk is of we te maken hebben met een uitzondering of iemand die een verhaal verzint waarom hij/zij nog op straat mag zijn?
- De begrippen proportionaliteit en subsidiariteit blijven altijd van toepassing in ons optreden
- De capaciteit in de nachtelijke uren is een stuk minder dan in de dagsituatie

VR Hollands-midden

- Is er een (landelijke) format werkgeversverklaring, die medewerkers kunnen laten zien indien zij alsnog 's avonds naar buiten moeten?
- Zijn er criteria (en zo ja, welke) voor uitzonderingen van de avondklok voor personen en bedrijven?
- Wie wijst mensen aan binnen eigen organisatie voor ontheffing?
- Zijn er consequenties voor vrijwillige brandweermensen? Hoe kunnen we brandweervrijwilligers vrijwaren bij uitruk (van huis naar kazerne en retour)?
- Is er een (landelijk) handhavingskader? Wat zijn de bevoegdheden voor de handhavers? Is de hoogte van een eventuele boete bekend? En wat is de focus waarop gehandhaafd wordt?

VR Noord- en Oost Gelderland:

Vanuit het waterschap krijgen we de vraag waar een werkgeversverklaring of een andere voorziening aan moet voldoen voor mensen die 's avonds of 's nachts werkzaamheden moeten uitvoeren.

Vraag vanuit deze veiligheidsregio: hoe ga je noodzakelijke reisbewegingen die ook bij een uitruk nodig zijn, faciliteren?

Hoe gaat er invulling gegeven worden aan de handhaving?

VR Twente:

- 1) Avondklok en noodzakelijk grensverkeer
- 2) Avondklok en vitale processen/functies. Zou handig zijn als dat generiek wordt uitgezonderd (bijv. brandweervrijwilligers)

Zaanstreek Waterland:

Onze vragen zitten vooral op de uitzonderingen. Er zijn een flink aantal vragen over hoe je zorgt dat mensen die op pad moeten kunnen aantonen dat ze moeten (en wanneer is het moeten). Dit betreft bijvoorbeeld vrijwilligers die naar een brandweerkazerne moeten, storing monteurs die op een storing reageren, mensen die in ploegendienst werken (of andere tijden dan binnen de avondklok vallen) Daarnaast vragen over bezorgen eten, valt dat ook onder de avondklok? Mensen die naar eerste hulp moeten of bijvoorbeeld naar een zelfstandig wonende ouder die hulp vraagt.

Haaglanden:

- Wie is het bevoegd gezag als er een avondklok wordt ingesteld (Burgemeester, voorzitter veiligheidsregio of het rijk/de minister)?
- Handhaafbaarheid is een knelpunt. Hoe moeten gemeenten met weinig BOA's in de praktijk gaan toezien op dit verbod?
- Is dit middel het juiste middel voor de doelgroep waar het echt om gaat?
- Wie bepaalt wie er een uitzondering krijgt? Denk aan de Raad maar ook aan buurtpreventen die erg veel helpen met toezicht aangezien we dus maar 1 boa hebben.
- Wordt er een standaard/landelijk formulier voorbereid waarmee een betrokkene aan kan tonen dat hij/zij een geldige reden heeft om zich op straat te bevinden? Zodat dit niet per werkgever en/of regio verschilt.
- Indien er sprake is van de uitzondering voor werkzaamheden en er een werkgeversverklaring dient te worden overlegd: waar moet een verklaring van de werkgever aan voldoen om vrijheid van beweging te geven?
- Is het een optie om Politie / Defensie / FIOD e.d. vrijheid van beweging te geven op basis van dienst-legitimatiebewijs?
- Betekent een avondklok ook beperking voor het 'corps diplomatiek'?
- Een avondklok vergt veel van de politiecapaciteit. Het zou helpen als de inzet tbv begeleiding van demonstraties omlaag kan door bijvoorbeeld vaste tijden, vaste plaats en kleinere aantallen. Is dat juridisch haalbaar?
- Het zou helpen als in de communicatie rond een eventuele avondklok benadrukt wordt dat mensen hun ID bij zich moeten hebben.

Hieronder ook een uitgebreide reactie met aanbevelingen, onduidelijkheden en praktische punten:

- Wees zo specifiek mogelijk om te voorkomen dat mensen de randen gaan opzoeken.

- Betere en striktere definities van de 'geldige redenen' om toch op straat te mogen, nu is er te veel ruimte voor interpretatie.
- 1. Werk;
 - a. Werkgeversverklaring: wie bepaalt de noodzaak van het buitenshuis werken? Noem specifieke branches/criteria waarvoor dit mag. Anders wordt er teveel vrijheid bij de werkgever neergelegd, dat werkt bij het thuiswerken ook niet. Beargumenteren dat het noodzakelijk is dat 's nachts buitenshuis gewerkt moet worden.
- 2. Medische hulp aan mens of dier;
- 3. Hulpverlening aan hulpbehoevende persoon;
 - a. Wat is het onderscheid tussen deze categorie en de categorie "medische hulp"? Moet bij 2 sprake zijn van officiële hulpverleners? En dan bij 3 niet?
- 4. Aangelijnd uitlaten van een huisdier;
 - a. Uitsluitend honden. Anders krijgen we mensen die allerlei rare dieren gaan uitlaten (cavia's, papegaaien, knuffels). En één persoon per dier (anders gaan complete groepen mensen één dier uitlaten) of stel in elk geval maximale groepsgrootte vast voor het uitlaten. En definieer "uitlaten", anders nemen mensen de hond mee in de auto (gewoon op weg naar iets anders), of hanteer een bepaalde straal om het woonadres heen (bijv. binnen 500 meter van de woning).
- 5. Heen of terugreis naar het buitenland;
 - a. Vakantie is nu negatief geadviseerd, dus dat hoeven we niet te faciliteren. Dus opnemen dat dit alleen geldt voor noodzakelijke dienstreizen en echt noodzakelijke persoonlijke reizen (bijv. ziek familielid, schrijnende familieomstandigheden).
- 6. Calamiteit.
 - a. Definiëren, bijv als "onvoorziene noodsituatie". Aansluiten bij België "essentiële, niet-uitstelbare verplaatsingen"
- 7. Vangnetbepaling:
 - a. Niet door boa's laten bepalen, daar krijg je willekeur van. Rechtsbescherming gewoon via strafbeschikking laten lopen.
- 8. Wat te doen met daklozen en mensen die vanwege een Tijdelijk Huisverbod uit huis worden gezet?

Welk doel dient dit? Volgens eerder schema zou het de volgende doelen dienen:

- Beperken sociale contacten en reisbewegingen.
- Ondersteunen van de handhaafbaarheid van coronamaatregelen
- 20-04 uur omdat eerder de drukte toeneemt in OV en detailhandel

Niet duidelijk is: exact welke sociale contacten en bewegingen worden hiermee verminderd? Want consequentie van de avondklok t.a.v. dit punt zijn:

- Jeugd verminderd haar contacten niet, ze gaan bij elkaar logeren ipv naar huis
- Iedereen (jeugd/volwassenen) die na 20 uur naar buiten wil, kan dat doen m.b.v. 'geldige reden' zoals uitlaten van een huisdier of werk bijvoorbeeld.
- Alle contacten tussen mensen blijven, maar alles gaat plaatsvinden op een kleiner tijdspeel overdag. Hierdoor gaat de drukte juist toenemen tussen 08 en 20 uur.
- Toename in OV drukte tussen 18 en 20 uur.
- Supermarkten en winkels eerder dicht, waardoor minder spreiding mensen

- (buiten)sport voor jeugd wordt belemmerd. Trainingen vinden vaak in de avonduren plaats. Met een avondklok kunnen deze trainingen niet doorgaan.
- (buiten)sport voor volwassenen tennis, bootcamp, atletiek, etc stoppen dan ook. Overdag werkt men, dus sport heeft dan geen 'plek' meer in het dagelijks leven. Met gevolgen vandien.
- Mentale gesteldheid van zowel kinderen als volwassenen, door gebrek aan uitlaatklep i.c.m. coronamoeheid, huiselijk geweld, mishandeling, etc.
- T.a.v. religieuze bijeenkomsten: die zijn er namelijk 's avonds ook. In het kader van de vrijheid van godsdienst zijn (een aantal) maatregelen nu niet op religieuze bijeenkomsten van toepassing. Het zal dus duidelijk moeten zijn of de vrijheid van godsdienst door het instellen van een avondklok gaat worden ingeperkt. Ter illustratie: in sommige christelijke geloofsgemeenschappen op zondag twee diensten waaronder een avonddienst, en in moskeeën is het laatste gebed nu rond 19.00 uur, maar eind februari is dit al verschoven naar 20.00 uur.
- veiligheid kinderen: alle regelingen met gescheiden ouders, omgangsregelingen, etc. Is daar aandacht voor want dit kan een hoop commotie geven en kan veiligheid kinderen in gevaar brengen ivm touwtrekkende ouders.

Niet duidelijk is: hoe ondersteunen van de handhaafbaarheid van coronamaatregelen

- De redenatie: verschuiving van drukte: Het is nu 's avonds al helemaal niet druk na 20uur op de meeste plekken in Nederland. Ook in de steden. Is de maatregel avondklok lijkt buitengewoon groot t.o.v. het te behalen resultaat. Niet alleen organisatorisch, maar ook v.w.b. het resultaat afname drukte.

Niet duidelijk is: de redenatie 20—4 uur omdat eerder de drukte toeneemt in OV en detailhandel.

- detailhandel in levensmiddelen. Uitgaande van de huidige situatie kunnen winkels in levensmiddelen tot 22:00 open zijn. De restrictie tot 22:00 zou m.i. extra drukte kunnen opleveren gedurende de tijden dat de winkels wel open zijn. Zeker tussen 17:00 en 19:30. Winkelen tot 20:00 is niet mogelijk, want dan ben je in feite te laat weer bij huis.
- Winkels in niet-levensmiddelen zijn nu geheel dicht, dus daarvoor is met de huidige maatregelen het instellen van een avondklok ook niet van toegevoegde waarde.
- Reisbewegingen nemen niet af, maar worden minder verspreid en nemen juist toe: meer geconcentreerde pieken zullen vertonen op de tijden dat het nog wel mag.
- Wat wordt er geregeld voor mensen die afhankelijk zijn van het OV en wél uitzondering zijn op de avondklok?
- Bij ons leeft niet het idee dat het 's avonds erg druk is op straat, vooral als je dit vergelijkt met de ochtend en middag (bijvoorbeeld in de winkelcentra).
- Eetbezorgers op straat, horeca bezorgen afhalen. Wordt ook weer drukker overdag ipv spreiding nu.
- Stopt het openbaar vervoer ook bij de start van een avondklok? Ik kan mij voorstellen dat personen met een cruciaal beroep nog gebruik willen maken van de stad- of streekbus of trein en metro/randstadrail.
- Bij de avondklok zal er gekeken moeten worden naar eindtijden van sporten en andere activiteiten buitenshuis, deze moeten worden aangepast zodat iedereen op tijd thuis is.
- Tussen 19.45-20.30 zorgen voor een gezamenlijke aanpak van politie, handhavers en jongerenwerk om te zorgen dat jongeren naar huis gaan/thuis blijven.

- Op de langere termijn is inzet op het online aanbod van verenigingen belangrijk, zodat jongeren niet vereenzamen.
- Algemeen, het uitlaten van een huisdier lijkt me nog een lastig punt, hoe veel mensen mogen 1 dier uitlaten? Kan je als gezin van 4 personen 1 hond uitlaten?

Praktische punten:

- Ontheffingen zullen er veel nodig zijn. Wie verstrekt die? Kan dat landelijk ipv via gemeenten. Komt er een goed kader/richtlijnen.
- Het aantal uitzonderingen ('geldige redenen') is geclausuleerd. Of komt er nog een regeling waarbij het mogelijk wordt voor individuele gevallen een uitzondering te maken? maatwerk als men goede motieven heeft. of is dat niet aan de orde?
- Onduidelijkheden in 'geldige redenen om je op straat te bewegen' gaan leiden tot 'grijze gebieden' waarin handhaven niet te doen is, mensen zich via de 'mazen in de regelgeving' alsnog buiten gaan bewegen tijdens avondklok,
- Juridische gemeentelijke afdelingen krijgen alleen maar nog meer werk door de vele vragen en straf/bestuurlijke maatregelen die dit gaat veroorzaken. Betekent nog meer welses/nietes discussies binnen de juridische beoordelingsruimten.
- In het kader van de formulieren en toetsen: gaat de rijksoverheid de documenten toetsen, verstrekken en dergelijke.
- Handhaving krijgt wederom met de reeds beperkte capaciteit meer taken, en te maken met meer ieders 'coronamoetheid', nog meer dan al was, vanwege het zeer beperkte draagvlak voor instelling avondklok.
- Een aantal mensen gaat handhavers en politie uitdagen door net over de grenzen van de regels te gaan.
- Geeft het tijdstip 20u mensen voldoende gelegenheid naar huis te kunnen (bijv. supermarktpersoneel.) en als zij uitgezonderd zijn, dan is de vraag uiteindelijk: voor hoeveel mensen heeft de avondklok eigenlijk echt 'nut' om bewegingen in te perken.
- Als het wel doorgaat: doe dit eenmalig. Geef mensen een einddatum (en daarmee perspectief), dit verhoogt het draagvlak. Verleng deze maatregel alleen als het echt strikt noodzakelijk is, niet als een soort automatische voortzetting.
- Geef duidelijk dan tot nu toe bij de maatregelen, dus echt heel duidelijk aan wat wel en wat niet kan. Bijvoorbeeld: hoeveel tijd heeft het personeel van bijvoorbeeld supermarkten om na sluitingstijd weer thuis te komen, en is bijvoorbeeld maaltijdbezorging na 20.00 uur nog mogelijk?

VR Flevoland/Gooi- en Vechtstreken:

☒ Graag inbrengen dat er een uitzondering voor Brandweer t.a.v. de avondklok wordt meegenomen. Let op: voor repressieve werkzaamheden zal een en ander ongetwijfeld geregeld worden, wat van belang is is dat 80% van de brandweer met vrijwilligers georganiseerd is. Bij alarmering komen de brandweer vrijwilligers vanaf huis naar de kazerne. Aub een vrijstelling daarvoor laten opnemen.

☒ Denk aan een uitzondering voor burgerhulp bij reanimatie (hartveiligwonen).

En verder op basis van Discussiestuk maatregelen t.b.v. Catshuis:

Elementen van een lockdown Avondklok

Avondklok: • Van 20:00 - 04:00 geldt een avondklok. Alleen noodzakelijke reizen zijn toegestaan.

Doel:

☑ Avondklok is één van de elementen van een volledige lockdown ☑ Mensen verplicht binnen laten blijven tussen 20:00 en 04.00 uur (verbod op vertoeven in open lucht: lees op openbare plaatsen en erven bij voor publiek openstaande gebouwen). Avondklok voor heel Nederland of voor wijken/gemeenten/regio's?

☑ Doelstelling is het beperken van sociale contacten en reisbewegingen in de avonduren en het ondersteunen van de handhaafbaarheid van de coronamaatregelen. Om die reden is het tijdstip van 20:00 gekozen. De verwachting is dat men er met deze ingangstijd voor zal kiezen om thuis te blijven. Eerder op de avond is niet wenselijk aangezien dit zorgt voor extra drukte in openbaar vervoer en detailhandel.

☑ Tijden voor alcoholverbod en sluiting van detailhandel moeten in lijn gebracht worden met de avondklok.

Grondslag:

☑ Artikel 8, eerste lid, van de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag (Wbbbg).

☑ Noodzakelijke processen: • Inwerkingstellings-KB (art. 1 lid 1 Wbbbg): in werking stellen van art. 8 lid 1 Wbbbg – Dit maakt MJenV – en de cdK – bevoegd het vertoeven in de open lucht te beperken (is basis voor het instellen van een avondklok);

• Verlengingswet: onverwijld na inwerkingstellings-KB bij Tweede Kamer in te dienen;

• Ministeriële regeling: regeling van de avondklok zelf.

☑ IKB en ministeriële regeling in concept gereed.

Uitvoering:

☑ Aan de hand van een officieel formulier waarmee betrokkene aan kan tonen dat hij/zij een geldende reden heeft om zich op straat te bevinden; Gaan we een landelijk formulier ontwikkelen? Door wie wordt het geaccordeerd? Gemeenten, burgemeesters, Veiligheidsregio?

☑ Indien er sprake is van de uitzondering voor werkzaamheden dient een werkgeversverklaring overhandigd te worden; Welke kaders worden hierbij meegegeven?

☑ Vangnetbepaling in ministeriële regeling biedt ruimte aan handhaver om redelijkheid van deze vereiste te bepalen; Wie gaat handhaven? Wat is de sanctie op overtreding? Indien laag dan zal er weinig animo zijn om zich er aan te houden. Wie mogen de sanctie opleggen? Alleen politie of ook boa's? Wie geeft ontheffing? Of hoe toon je aan dat je binnen de vrijstellingen valt?

☑ Beide formulieren worden zowel op papier als digitaal beschikbaar gesteld.

Geldige redenen om je op straat te begeven:

1. Werk;

2. Medische hulp aan mens of dier; Wat verstaan we hieronder?

3. Hulpverlening aan hulpbehoevende persoon; Wordt hiermee ook mantelzorg bedoeld die in de privésfeer wordt uitgevoerd?

4. Aangelijnd uitlaten van een huisdier;

5. Heen of terugreis naar het buitenland;

6. Calamiteit. Handhaving:

☑ Domeinlijst zal aangepast moeten worden om BOA's handhavingsbevoegdheid te geven;

☑ Boetebedragen moeten worden vastgesteld door OM. Juridisch:

☑ Gezien de impact van het instellen van een avondklok zal het proportionaliteitsvraagstuk extra aandacht vereisen.

VR Rotterdam-Rijnmond:

Avondklok, randvoorwaarden en consequenties

Bundeling vragen invoering avondklok

Datum
15 januari 2021

Doel: beperken contactmomenten

Tijd: 20:00 tot 04:00 uur?

Algemene noties

- Veel inregelen
- Lastig handhaafbaar
- Afgezet tegen de meerwaarde?
 - o Aantal mensen op straat?
 - o Veel uitzonderingen nodig
- Tijdens persconferentie werd aangegeven dat dit zou helpen tegen groepen overlastgevende jongeren op straat. Hiervoor bestaat het instrument van de groepsvorming en aanverwante APV verboden
- Voldoende capaciteit? Toezicht en handhaving staat reeds onder druk
- Mentale en fysieke weerbaarheid burgers mogelijk verder onder druk.
- De effectiviteit van deze maatregel moet wel goed worden aangetoond. Tevens moet worden onderbouwd waarom deze maatregel wordt toegepast bij een reeds afvallende besmettingscurve
- Maatschappij in toenemende mate vatbaar voor beïnvloeding door voor- en tegenstanders (polarisatie);
- Vertrouwen en geloofwaardigheid overheid?
- Houd rekening met met afschaling van het openbaar vervoer wat consequenties heeft voor de wachttijden. Inladen van een nieuwe dienstregeling kost veel tijd.
- Hoe moeten we omgaan met dak- en thuislozen? Moet opvang worden georganiseerd? Krijgen zij ook boetes? Dit is een lastige doelgroep om binnen te houden. Speelt in elke gemeente.

Aandachtspunten voor de avondklok

Tijdstip:

- qua tijdstip beter om aan te sluiten bij 22.00 uur dan 20.00 uur.
 - o Risico van piekdrukke rond die tijd. Zeker in steden is er normaliter nog volop activiteit op dat tijdstip bij afhaalhoreca/supermarkten/woon- werkverkeer, studenten, sporten na werkdag. Hier komt dan piekdrukke bovenop omdat inwoners massaal nog even sporten, boodschap halen, bezoeken brengen, kinderen ophalen/wegbrengen.
 - o Ivm spreiding van drukke in supermarkten en winkels, verkeer en vervoer.
- Bij tijdstip 20.00:
 - o Aanpassing van tijden detailhandel / horeca / sportaccommodaties/ alcoholverboden in lijn met de avondklok.
 - o Aanpassen regels voor afhaal en bezorgen? Worden maaltijdbezorgers generiek vrijgesteld? Of kan er na 20.00 uur geen eten meer worden bezorgd. Dit klemmt om 20.00 uur meer dan om 22.00 uur. Mensen tijdens nachtdienst die nog willen eten.

- Gaan de supermarkten ook eerder dicht? 20.00 uur winkels dicht betekent dat klanten en winkelpersoneel ook nog thuis moeten komen. Hoe wordt rekening gehouden met reistijden? Reken op minimaal een half uur hiervoor. Dus dan moeten de winkels al om 19.30 uur dicht. Optie om avondklok half uur na sluitingstijd winkels in te laten gaan.
- Bij een eindtijd als 6.00 uur moet je rekening houden met winkels / markten die vroeg in de ochtend opstarten en het daarbij horende vervoer.

Uitzonderingen om je op straat te mogen begeven

1. Werk: blijft het werken (en reizen hiervoor) toegestaan? Dus iedereen mag gewoon blijven werken? Dus alle toegestane activiteiten mogen nog? Denk aan: Hotels, sportbranche (avondlessen), supermarkten, horeca (thuisbezorgen van eten), deelvervoer? Als dit niet mag, dan creëer je je impliciet een verbod op uitoefenen van beroep? Hoe zit het met mensen wiens dienst afloopt in de periode van de avondklok?
2. Als werk toch wordt ingeperkt denk dan ieg aan uitzonderingen als:
 - a. Cruciale beroepen: veiligheid, zorg, vitale industrie, vitale overheidsprocessen, media en communicatie, 24/7 bedrijven
 - b. Voedselketen (bevoorrading winkels, warenmarkten, veilingen voor de markt),
 - c. Storingsdiensten, acute werkzaamheden en monteurwerkzaamheden (cv, kapotte liften, lekkages, weigerende sloten, ontstoppingen, anwb)
 - d. Bezorgdiensten (pakketservice en boodschappen)
 - e. Continuïteitsdiensten: bedrijven met ploegendiensten (maak- en voedingsindustrie). etc
 - f. Vervoer en transport: taxi's, openbaar vervoer, personen vervoer, bedrijfsmatig vervoer
 - g. Onderhoud van deelvervoer (e-bikes en scooters, swaps gebeurt allemaal s' nachts)
 - h. Toezichthouders, brandweer, beveiligingsmedewerkers (!) etc.
 - i. Stadsbeheertaken: vuilophaaldienst, onderhoud aan bruggen, sluisen, riolering, straatwerkzaamheden etc.
 - j. Straatcoaches/jongeren werkers/ beveiligers wil je ook op straat in aanvulling op boa's/politie.
3. Medische hulp aan mens of dier: (dieren)ambulance.
4. Noodzakelijke activiteiten: hond uitlaten, medicijnen halen, naar de huisartsenpost/ziekenhuis, naar werk, retour naar huis, dierenverzorging(?). Als huisdieren uitlaten mag dan beperken tot honden of mag je ook met (aangelijnde) kat, cavia, konijn naar buiten?
5. Hulpverlening aan hulpbehoevende persoon: mantelzorg, begeleiders mee op straat, hulp/zorg aan kwetsbare familie/vrienden, ziekenbezoek, naar de zorgbehoevende,
6. (Noodzakelijke) heen of terugreis naar het buitenland;
7. Calamiteit

Handhaving

- Feitcode

- Boa's en politie bevoegd (aanpassing domeinlijsten en aanwijzingsbesluiten)
- Uitvoering en de grondslag voor handhaving moet geregeld zijn vóór inwerkingtreding. Anders kan je enkel waarschuwen en niet doorpakken.
- Bevoegd om auto's / fietsers / in openbaar vervoer te controleren en staande te houden?
- Hoogte van de boete moet bekend zijn
- Ruimte aan handhaver om eigenstandige afweging te maken ikv handhaving.
- Hoe controleer je de echtheid van de reden? Mag je identiteit vragen om het formulier te kunnen controleren? Bevoegdheid opvragen van het formulier.
- Wat doe je met structurele overtreders als jeugdigen?
- Risico kat en muis met jongeren
- Wat wordt het handelingskader? Integrale controles? Iedereen op straat aanspreken?

Proces van ontheffing

- Bij voorkeur niet werken met een toestemmingsvereiste. Uitvoeringslasten (waaronder bezwaar en beroep) zijn enorm. Als het echt niet anders kan, dan graag rekening houden met het volgende:
- Eenvoudig proces hoe iemand aan kan tonen dat hij met een geldige reden op straat is.
- Bij voorkeur landelijk ingericht proces van formulieren / ict oplossingen etc
- Hoe toon je aan dat je wel op straat mag komen.
 - o Eenvoudig formulier, bij voorkeur landelijk, (niet elke gemeente een eigen formulier)
 - o Formulier per keer uitprinten of in een keer of voor meerdere dagen/activiteiten?
 - o Moet je dan digid etc gebruiken? Wat als je dat niet hebt?
- Dus geen ontheffingenstructuur via burgemeester (dus niet met een besluit, en bezwaar en beroep)
- Moet je een werkgeversverklaring hebben als je reist voor werk? Wat als je zelfstandige bent? Hoe ziet dat formulier eruit?
- Houd rekening met mensen die geen printer of smartphone hebben
- Met mensen die niet kunnen lezen en schrijven (laaggeletterden)
- Printpapier is moeilijk verkrijgbaar momenteel.

Mogelijke consequenties

Gewenst	Minder (verkeers)bewegingen en minder contactmomenten	
Ongewenst	Reeks aan problemen die ontstaan/verergeren achter de voordeur welke niet te zien, controleren of te handhaven zijn	

Bundeling vragen invoering avondklok

Datum
15 januari 2021

LOT-C

Landelijk Operationeel Team Corona

	Ondermijning draagvlak nalevingsgedrag overige maatregelen	
	Verschuiving van de contactmomenten naar de dag	
	Juist meer contactmomenten door minderspreidingsmogelijkheid; supermarkten, afhaallocaties dit gaat zich concentreren tussen 17:00 en 20 uur	
	Nog meer economische schade horeca en horecamedewerkers (met name bezorgers hard geraakt)	
	Toename burgerlijke ongehoorzaamheid/weerstand	